

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6745/2023
28.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Вуловић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа законски заступник Државно правобранилаштво Београд, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3926/21 од 11.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 28.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3926/21 од 11.05.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3926/21 од 11.05.2022. године, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 29535/16 од 06.07.2020. године, тако што је утврђено да је тужилац по правном основу одржаја постао власник 13994/17292 идеалних делова на катастарској парцели број .. површине 1.72.92 ха (што реално представља 1.39.94 ха од укупне површине 1.72.92 ха од парцеле кат. бр ..), уписане у листу непокретности број .. КО ..., што је тужена дужна да призна и омогући тужиоцу пренос права својине на предметном делу парцеле, а у противном ће пресуда служити као основ за упис својине у одговарајућим јавним књигама код Републичког геодетског завода, те је тужана обавезана да тужиоцу надокнади парничне трошкове у износу од 371.846,00 динара и трошкове другостепеног поступка у износу од 90.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је благовремено поднео одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу чланова 408. и 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/11 ... 18/20) Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити се у ревизији конкретизију друге повреде одредаба парничног поступка на које се као разлог ревизије тужена позива.

Према утврђеном чињеничном стању у току поступка арондације пољопривредног земљишта у катастарској општини ... спроведеног 1964. године, од правног претходника тужиоца одузета је из приватне својине и пренета у друштвену својину у корист Опште земљорадничке задруге у ... парцела број ..., потес „...“, њива друге класе површине 1 ха 65 а 84 м². Комисија за арондацију је решењем од 27.02.1966. године као накнаду за одузету парцелу доделили правном претходнику тужиоца део катастарске парцеле број ..., потес „...“, површине 32 а 90 м² треће класе и површине 1 ха 36 а 01 м² четврте класе. Решење није потписано, додељена парцела се налази у државној својини, а правни претходник је од тог времена па до своје смрти, а тужилац након његове смрти у мирном поседу додељеног пољопривредног земљишта, које је предмет овог спора.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев, позивом на члан 21. Закона о основама својинскоправних односа, из разлога што нису наведене међне ознаке површине која је предмет тужбеног захтева, тако да изостаје тачан реални опис парцеле коју тужилац користи.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио постављени тужбени захтев, позивом на одредбе чланова 28. и 72. Закона о основама својинскоправних односа, налазећи да је од престанка забране стицања права својине путем одржаја на средствима у друштвеној својини 04.07.1996. године до дана подношења тужбе 02.11.2016. године, протекао рок од 20 година потребан за ванредни одржај.

По оцени Врховног суда правилно је другостепени суд применио материјално право, када је усвојио постављени тужбени захтев.

Ревизијом се не доводи у питање правилност утврђења одлучне чињенице да је правном претходнику тужиоца одузета из приватне својине и пренета у друштвену својину у оквиру поступка арондације парцела површине 1 ха 39 а 94 м², а да је спорни део парцеле у државној својини, тада друштвеној својине предат у посед правном претходнику тужиоца као еквивалент за одузето земљиште 1966. године. Не спори се ни чињеница да је несметан посед правног претходника тужиоца, односно тужиоца остварен од фебруара месеца 1966. године до дана подношења тужбе 02.11.2016. године.

Дакле, уважавајући површину и класу одузетог земљишта у приватној својини, као и класу и површину додељеног земљишта у замену из друштвене својине правном претходнику тужиоца, несумњиво је успостављена еквиваленција међусобних права и обавеза, те остварена заштита права на имовину гарантована чланом 58. Устава републике Србије. Правни претходник тужиоца и тужилац су савесни држаоци спорног дела парцеле у светлу одредбе члана 72. став 2. Закона о основама својинскоправних односа, пошто су на основу акта располагања државе спорну парцелу држали као своју. Од 04.07.1996. године, када је по члану 16. Закона о изменама и допунама Закона о основним својинскоправним односима („Службени гласник РС“ бр 29/96) укинута забрана стицања права својине путем одржаја на друштвеној својини до подношења тужбе протекао је рок од 20 година за ванредни одржај, па је правилно утврђена својина тужиоца на површини земљишта које је држава уступила за одузето пољопривредно земљиште у приватној својини.

Наводи одговора на ревизију нису били потребни за доношење одлуке овог суда, па је захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка одбијен на основу одредби чланова 165. став 2. и 154. ЗПП.

Из изнетих разлога, на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић